

Ann-Cathrine Bergström
Kanslichef
073 6604104
ann-cathrine.bergstrom@ekero.se

Anskaffningsbehörighet i Ekerö kommun

Dnr KS13/142-002

Bakgrund

Under 2002-2003 genomfördes en översyn av delar av den formella strukturen i Ekerö kommun runt ansvarsfrågor vilket resulterade i tydliggörande av skillnader och samband avseende delegationsordning, upphandlingspolicy, attestreglemente och en så kallad anskaffningsbehörighet.

Det resulterade då i översyn av delegationsordningarna och ett för kommunen gemensamt attestreglemente och beslut om anskaffningsbehörighet för Kommunstyrelsen 2003-03-11 Ks § 16 Dnr 02/KS138-009.

Vid det tillfället omfattades Kommunstyrelsens anskaffningsbehörighet i sin helhet Tekniska kontoret samt även den anskaffning som avsåg nämndkontorets egen administration. Nämnderna har tagit beslut om anskaffningsbehörighet för sina respektive verksamhetsområden under 2003.

Idag har lång tid förflutit sedan översynen i början av 2000-talet och sedan dess har bland annat:

- Delegationsordning för Kommunstyrelse och nämnder vid ett flertal tillfällen förändrats. Senaste ändringen för Kommunstyrelsen 2013-06-04 § 60, Kultur- och fritidsnämnden 2013-06-11 § 60, Barn- och utbildningsnämnden 2013-06-12 § 46, Tekniska nämnden 2013-02-05 § 6, Socialnämnden 2013-09-25 § 126 (nytt 2013-10-30 §), Byggnadsnämnden 2013-01-09 § 4 och Miljönämnden 2011-10-26 § 59.
- Nytt gemensamt attestreglemente har antagits av Kommunfullmäktige 2011-06-21, § 60 att gälla från och med 2011-07-11 (KFS 01:4) Dnr KS11/118-003
- Översyn och fastställande av ny upphandlingspolicy antogs i Kommunfullmäktige 2010-12-16 § 141. Tillhörande tillämpningsanvisningar finns.

För att fullfölja översynen behöver de gamla dokumenten om anskaffningsbehörighet ersättas med en ny anskaffningsbehörighet för Ekerö kommun. Tidigare skrivelser aktualiseras för nuvarande organisation och moderniseras för att harmoniera med aktuell utformning av upphandlingspolicy, delegationsordning och attestreglemente.

Överväganden har gjorts om reglering i en särskild anskaffningsbehörighet skulle kunna helt utgå. Undertecknade har dock kommit fram till att det finns grund för att anskaffningsbehörighet även fortsatt ska finnas. Reglering av rättigheten att anskaffa varor och tjänster genom upphandling och inköp/avrop är inte satt till beloppsnivåer i något av övriga tidigare refererade dokument och det finns ett värde i att sätta beloppsnivåer som tydliggör ansvar och befogenheter i tjänstemannastrukturen.

Anskaffningsbehörighet i Ekerö kommun upprättas för att fastställas i en KFS i Kommunfullmäktige. Detta för att den då gäller för hela kommunens verksamhetsområde och behöver då inte tas i varje enskild nämnd.

Styrande för upphandling och anskaffning/inköp i Ekerö kommun

Kommunstyrelsens och nämndernas reglemente fastställs av Kommunfullmäktige. Där tydliggörs respektive styrelses och nämnds uppdrag och ansvarsområde. Det kan sägas vara den yttersta gränsen för vad – varor och tjänster - som kan vara aktuellt att anskaffa genom upphandling och avrop/inköp för verksamheten inom styrelsen respektive nämnderna.

I kommunens styrning åtskiljs vad som ska beslutas i politisk församling och vad som är att betrakta som verkställighet i tjänstemannaorganisationen utifrån att fullfölja politiska beslut, följa lagar, regler, riktlinjer och annat som till sin karaktär är ren verkställighet. Delegationsordning för styrelse och respektive nämnd uttrycker till vilken nivå och i vilken omfattning vissa politiska beslut är givna till underliggande politiskt utskott eller till tjänsteman.

Upphandlingspolicy och tillämpningsanvisningar för upphandling är styrande för anskaffning. Genom dessa styrdokument och lagstiftning följer att avrop och inköp sker från de för Ekerö kommun tecknade ramavtal, entreprenadavtal och de enligt regelverk genomförda direktupphandlingarna.

Anskaffning av varor och tjänster genom upphandling och tecknande av avtal samt avrop och inköp är en del av det ansvar som ligger på respektive tjänsteman inom ramen för budgeterade medel eller givet investeringsutrymme för verksamheten. Det finns därigenom underförstått en rättighet – och också ett ansvar – för anskaffning som i första hand åvilar organisationens chefer. Bakomliggande finns också då att årsbudgeten och/eller investeringsanslaget är ett slags yttre gräns men med beaktande av att vissa åtaganden genom avtal sträcker sig över mer än ett budgetår.

I attestreglemente regleras ansvaret för att med attest bekräfta alla slags ekonomiska transaktioner.

Struktur med reglemente, delegationsordning, attestreglemente och anskaffningsbehörighet finns översiktligt illustrerad i bilaga 1.

Anskaffningsbehörighet

Vi har valt att lägga anskaffningsbehörigheten i eget beslut och inte inkludera den i delegationsordningen. Anledningen till det är att delegationsbeslut ska återrapporteras till nämnd och det skulle bli en ohållbar hantering om alla inköp i kommunen skulle återrapporteras. I stället beslutas i detta dokument på vilken nivå beslut om inköp/avrop/upphandling får tas och till vilka belopp. De högsta beloppen inom de olika områdena har lagts på kommunstyrelsen eller respektive nämnd.

Beloppsgränser för anskaffning vid upphandling och vid inköp/avrop av varor och tjänster

Beloppsgränser	Behörighetsnivå
över 5,0 Mkr	Kommunstyrelse/nämnd
- 5,0 Mkr	Kommundirektör
- 3,5 Mkr (vid tecknande av ramavtal)	Upphandlingschef
- 2,5 Mkr	Ekonomichef, IT-chef och Teknisk chef
- 1,5 Mkr	Kanslichef, Informationschef, HR-chef, Miljö- och stadsbyggnadschef, Socialchef, bitr. kommundirektör, nämndansvarig social, nämndansvarig barn- och utbildning, nämndansvarig kultur- och fritid samt produktionschefer för de tre produktionsområdena barn- och utbildning, omsorg och kultur.
Gränsvärde för direktupphandling ¹	Miljö- och hälsoskyddschef, Näringslivschef, Renhållningschef, Fastighetschef, Planeringsamordnare samt sektionschefer, enhetschefer och motsvarande i nivå under produktionschefer

Bygg- och driftsentreprenader

Över 3,5 Mkr	Kommunstyrelsen/Teknisk nämnd
- 3,5 Mkr	Teknisk chef
- 1,5 Mkr	Fastighetschef
Gränsvärde för direktupphandling ¹	Exploateringschef

¹ Gränsvärde för direktupphandling 2014 - 270 964 SEK

	Planeringsamordnare

Renhållning

Över 3,5 Mkr	Kommunstyrelsen/Teknisk nämnd
- 3,5 Mkr	Teknisk chef
- 1,5 Mkr	Renhållningschef

Ianspråktagande av investeringsmedel

Över 3,5 Mkr	Kommunstyrelse/nämnd
3,5 Mkr	Kommundirektör/nämndens högsta ansvariga tjänsteman*

* Därutöver skall tjänstemän i enlighet med praxis vid hantering av investeringsbudget alltid skriva fram förslag i ärende till nämnd/Kommunstyrelse vid ianspråktagande av investeringsbudget avseende mer omfattande projekt och förändringsprojekt av strategisk karaktär även om beloppet understiger 3 Mkr.

Kommundirektör har rätt att inträda med sina befogenheter för övriga chefer vid dennes frånvaro och/eller vid beloppsgränsen upp till 5 Mkr.

Överordnad chef har rätt att inträda med sina befogenheter för sektionschef, enhetschef eller annan direkt underordnad chef vid dennes frånvaro och/eller vid beloppsgränsen upp till 1,5 respektive 2,5 Mkr.

Respektive chef kan medge befogenhet till underställd att besluta om anskaffning om maximalt 2 x prisbasbelopp SEK per inköp. Avseende akuta åtgärder som inte kan vänta i fastigheter och anläggningar inom Tekniska nämnden/Tekniska kontorets område upp till maximalt 4 x prisbasbeloppet.²

I samband med upphandling av ramavtal eller vid direktupphandling kan upphandlingsansvarig chef inom ramen för sin befogenhet, i samband med enskilt upphandlingsuppdrag, skriftligt uppdra åt upphandlingschefen vid Kommunledningskontoret/Upphandlingsfunktionen, att underteckna upphandlingsavtal och upphandlingsbeslut.

Vad gäller upphandling av verksamheter och inköp av vissa varor och tjänster inom nämnderna är situationen sådan att det för nämnderna kan råda lite olika förutsättningar. Det handlar bland annat om olika verksamhetsvolymmer och olika former av styrning. Vissa ersättningar utgår till utförande leverantör utanför den

² Prisbasbelopp 2014 – 44 400 SEK

kommunala organisationen via lagstiftning och andra fastställande beslut, till exempel skolpeng för grundskola, samarbetsavtal om gemensam gymnasierregion, LOV-ersättning för hemtjänst. Denna anskaffning går vid sidan av intentionerna i anskaffningsbehörigheten i Ekerö kommun.

På samma sätt som för nämnderna finns inom Kommunstyrelsens förvaltning – Kommunledningskontoret reglering av ersättning av mer ”verkställande” natur då de vilar på beslutade avtal eller är en följd av den kommunala organisationen. Exempelvis sker av Ekonomichef inom Kommunledningskontoret regleringen av driftersättning till Södertörns brandförsvarsförbund (Sbff) med anledning av Ekerö kommuns ingående i kommunalförbund om verksamhet räddningstjänst, vissa medlemsavgifter som styrelsen beslutat om kommunal medverkan i och kommunens pensionsbetalningar enligt nuvarande engagemang.

Löpande justering

Årlig förändring av beloppsgränser för angivna befattningar ovan med prisbasbelopp med undantag för beloppsgräns som är relaterad till värdet för direktupphandling. Beloppet förändras vid nationella beslut.

Ann-Cathrine Bergström
Kanslichef

Katinka Wellin
Ekonomichef

Bilaga 1

Översiktlig illustration över samband av styrdokumentet reglemente, delegationsordning, upphandlingspolicy och attestreglemente samt anskaffningsbehörighet

